

УДК 330.8: 338.2

DOI 10.33111/sedu.2020.46.127.137

Боровік Любов Володимирівна*
Танклевська Наталія Станіславівна**
Олійник Віктор Сергійович***

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Анотація. У статті окреслено принципи системного підходу щодо реалізації політичних цілей і побудовано схему структурно-функціональної системи реалізації державної інвестиційної політики у аграрній галузі. Ефективність реалізації державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства залежить від багатьох чинників, у тому числі, від принципів її реалізації, реальності окреслених цілей і механізмів їх досягнення. Системність підходу до вирішення цієї проблеми може мати не тільки теоретичне, а й практичне значення.

Визначено, що основним завданням державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства є її цілеспрямований вплив на сукупність, характерних для аграрної сфери факторів, які безпосередньо або опосередковано визначають якість формування аграрного інвестиційного ринку, ефективність сільськогосподарського виробництва, рівень екологічності сільських територій, соціальних стандартів мешканців села, зростання продовольчої безпеки країни, забезпечення сировиною переробних підприємств та ін.

Ключові слова: держава; сільське господарство; інвестиційна політика; стратегія; інвестиційний потенціал.

Вступ. Ефективність реалізації державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства залежить від багатьох чинників, у тому числі, від принципів її реалізації, реальності окреслених цілей і механізмів їх досягнення. Системність підходу до вирішення цієї проблеми може мати не тільки теоретичне, а й практичне значення. Дослідженнями проблем підвищення ефективності реалізації аграрної інвестиційної політики займалися відомі вчені В. Я. Амбросов, В. В. Березовський, М. О. Багорка, П. І. Гайдучський, Т. Г. Маренич, П. Т. Саблук, А. А. Фесіна та багато інших.

***Боровік Любов Володимирівна** — доктор екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів, ДВНЗ «Херський державний аграрно-економічний університет», ORCID 0000-0001-7200-0497, lyuboyborovik2015@gmail.com

****Танклевська Наталія Станіславівна** — доктор екон. наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів, ДВНЗ «Херський державний аграрно-економічний університет», ORCID 0000-0003-2906-4051, ntanklevska@gmail.com

*****Олійник Віктор Сергійович** — аспірант кафедри економіки та фінансів, ДВНЗ «Херський державний аграрно-економічний університет», ORCID 0000-0002-2489-0656, victoroleynik@gmail.com

Враховуючи, що структурно функціональна система реалізації інвестиційної політики є дієвою, вона націлює учасників інвестиційного процесу на вирішення стратегічних політичних й економічних проблем. А. Чандлер визначає категорію «стратегія» як визначення основних довгострокових цілей і задач підприємства, прийняття курсу дій і розподілу ресурсів, необхідних для виконання поставлених цілей [4]. А. Томпсон визначає стратегію як специфічний план дій, спрямований на досягнення поставлених цілей [5], а І. Ансофф як «...перелік правил для прийняття рішень, якими організація користується у своїй діяльності» [6]. Н. Танклевська визначає стратегію реалізації фінансової політики розвитку аграрних підприємств як генеральну комплексну програму дій, що визначає пріоритетні, для підприємства аграрної сфери, проблеми, їх місію, головні цілі та розподіл ресурсів для досягнення таких цілей [7, с. 284]. Стратегія реалізації програмних політичних цілей тісно пов'язана з поняттям «цільовий комплексний підхід».

Ідею повернення до таких понять, як «цільові комплексні програми», «цільовий комплексний підхід» висловив ще у 2002 році В. Підвисоцький [8, с. 13]. Цієї ж думки дотримуються відомі вчені В. Амбросов, М. Гладій, М. Долішній, В. Євдокименко, М. Зубець, А. Клейменов, І. Кириленко, Г. Мазнєв, П. Макаренко, П. Саблук та багато інших, які вважають, що визначаючи стратегічні цілі необхідно застосовувати цільовий комплексний підхід з метою вирішення складних проблем. Це обумовлено тим, що програмно-цільові методи характеризуються чіткою постановкою цілей і задач, скерованих на реалізацію програм, здійсненням науково обґрунтованих розрахунків з потреб ресурсів, на що звертали увагу М. Долішній, Я. Побурко, В. Карпов [9, с. 7—17]. Крім цього, В. Євдокименко вважав, що, вдосконалюючи алгоритми організаційно-економічного управління інноваційно-інвестиційними процесами, необхідно застосовувати засади програмно-цільових методів [10, с. 27].

Досвід Європейських країн з програмно-цільового управління показав його як позитивні сторони, так і негативні. Так, С. Тейлор до позитиву відносить те, що вищі ланки управлінської піраміди відіграють основну роль при розробці політичних цілей і створюють умови для практичної реалізації політичних ідей [11, с. 29]. Учасники низових ланок управління, відіграючи основну роль у розробці регіональних програм і їх реалізації, здійснюють заходи скеровані на: забезпечення необхідного трудового потенціалу з метою реалізації програм економічного розвитку на регіональному рівні; використання особистих знань з переваг, недоліків, можливостей і ризиків при розробці програм; застосування своїх знань щодо визначення якості та придатності запропонованих проектів, максимізуючи, тим самим, економічний ефект затверджених (обраних) програм; можливість швидкого реагування у випадку зміни ситуації.

До негативу застосування програмних методів управління економікою С. Тейлор відносить прояви суб'єктивізму, адміністрування, бюрократизм чиновників і ризикованість у виконанні обов'язків з фінансування програм.

Проте кризовий стан у аграрному секторі економіки потребує додаткових досліджень цієї проблеми, виходячи з погіршення економічного стану галузі в останні роки.

Постановка завдання. Ціллю даної роботи є визначення та обґрунтування теоретичних підходів до застосування системного підходу щодо реалізації державної інвестиційної політики у сільському господарстві. Методологічною базою є фундаментальні теоретичні положення наукових праць зарубіжних і вітчизняних учених, у яких висвітлюються проблеми розвитку сільського господарства.

Для реалізації поставлених завдань використовувалися методи аналізу і синтезу — для постановки мети і завдань дослідження; системний — для аналізу сутності і принципів визначення державної інвестиційної політики регіонального розвитку сільського господарства; схематичний для подання теоретичних і практичних положень. Побудована нами схема структурно-функціональної системи реалізації регіональної інвестиційної політики розвитку сільського господарства дасть можливість оцінити обсяги інвестиційного потенціалу в аграрній галузі та ефективність його реалізації у інвестиційний продукт.

Результати. Основним завданням державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства є її цілеспрямований вплив на сукупність, характерних для аграрної сфери факторів, які безпосередньо або опосередковано визначають якість формування аграрного інвестиційного ринку, ефективність сільськогосподарського виробництва, рівень екологічності сільських територій, соціальних стандартів мешканців села, зростання продовольчої безпеки країни, забезпечення сировиною переробних підприємств та ін. Крім цього, держава визначає джерела формування інвестицій, напрями їх використання, а також, забезпечуючи законодавчо-правове та нормативне регулювання, скеровує державні органи виконавчої влади та управління на ефективне використання інвестованого капіталу в аграрному секторі економіки. Отже, державна інвестиційна політика розвитку сільського господарства характеризується системною діяльністю держави, скерованою на формування законодавчо-правових умов створення сприятливого інвестиційного клімату в інвестиційній сфері аграрної галузі, залученням інвестиційного капіталу та скеруванням його на виконання соціальних, економічних, екологічних, інноваційних та інших стратегічних цільових державних та регіональних програм.

Методологія системного підходу щодо визначення ролі держави в активізації інвестиційних процесів, орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта досліджень і механізмів, які забезпечують цю цілісність, на що вказують наукові праці багатьох учених [1, 2]. При цьому, політичні ідеї базуються на концентрації економічних ідей, які рухаються у напрямі від багатьох різних ідей до загальної ідеї, а від загальної до основної, що скерована на досягнення певних політичних цілей та конкретної мети. А держава, регуляторними діями, зрівноважує чинники мотивації між інвесторами (інвестиційний попит) та виробниками (власниками) інвестиційного продукту (пропозиції), що визначає параметри досліджень проблеми.

Політичний курс, взятий країною на економічну децентралізацію, вказує на відмову від жорстких вертикальних і горизонтальних зв'язків, централізованих

вкладень інвестицій у розвиток сільського господарства, відкриває нові можливості регіонам виявляти і реалізовувати місцеві ресурси ефективніше, розробляти власні інвестиційні програми, які фінансуватимуться, в основному, з регіональних, залучених і власних коштів аграрних підприємств.

Держава планує з кожним роком зменшувати витрати на підтримку аграрних підприємств, при цьому, збільшуючи рівень стимулювання самих господарств, спонукаючи їх до розширення виробництва за рахунок власних коштів. Місцеві регіональні органи влади і управління, поєднуючи зусилля товаровиробників, інвесторів і населення, поступово стають основними інвестиційними донорами на своїх територіях. Уже сьогодні основне інвестування здійснюється, майже на 80 % за рахунок коштів регіональних і місцевих бюджетів, іноземних інвесторів і виробників аграрної продукції. Усе частіше набуває практичного значення системне вкладення капіталу великими інтегрованими об'єднаннями у розвиток соціальної інфраструктури сільських територій, на підтримку вітчизняної науки, що вказує на великі потенційні можливості аграрних підприємств.

Таким чином, держава, реалізуючи власну інвестиційну політику, системно впливає на розвиток сільського господарства як на рівні країни, так і на рівні її регіонів та аграрних підприємств. Враховуючи це та спираючись на теорію систем [3], можливо у загальному вигляді визначити державну інвестиційну політику розвитку сільського господарства як систему, яка характеризується такими ознаками:

1. Великі системи — це системи, які розглядаються як сукупність різних підсистем. У нашому випадку, за кількістю суб'єктів інвестиційної діяльності та різноплановістю їх функцій, сільське господарство посідає ведуче місце серед інших галузей економіки, що є підставою вважати інвестиційну політику розвитку сільського господарства як велику систему.

2. Складні системи — це системи, які вирішують багатоцільові завдання та складаються з комплексу взаємозалежних моделей. Ми вважаємо, що інвестиційна сферасільського господарства є складною тому, що охоплює такі галузі, як рослинництво, тваринництво, насінництво, плодо-овочівництво та інші.

3. Динамічні системи — це системи, які часто змінюються. Динамічність є одною із характеристик інвестиційної сфери, так як аграрне виробництво залежить від природних, кліматичних, екологічних, політичних і низки інших умов. Постійно перебуваючи під впливом глобального економічного й політичного середовища, інвестиційна політика розвитку сільського господарства є мінливою і динамічною.

4. Кібернетичні (керуючі) системи характеризуються прямим і зворотним інформаційним зв'язком. Враховуючи багатоступеневу систему управління у сільському господарстві, його постійний зв'язок з інвесторами, отримувачами інвестицій та іншими суб'єктами інвестиційної діяльності вважаємо, що інвестиційна сфера аграрної галузі є керуючою (кібернетичною) системою, а суб'єкти інвестиційної діяльності (інвестори, регіональні та місцеві органи управління, що інвестують програми із своїх бюджетів) є підсистемами керованими. Отже, інвестиційна політика розвитку сільського господарства, що впливає на усі сфери інвестиційної діяльності в аграрні галузі регіону є кібернетичною (керуючою) системою.

5. Цілеспрямовані системи — це системи, які здатні формувати цілі та, у випадках необхідності, корегувати їх. Інвестиційна сфера аграрної галузі є цілеспрямованою системою, так як вона має соціально-економічну спрямованість й під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників здатна коригувати проміжні цілі для досягнення поставленої мети. Отже, інвестиційна політика розвитку сільського господарства, є цілеспрямованою системою, яка ставить чіткі цілі для досягнення кінцевої мети.

З огляду на викладене, державну інвестиційну політику розвитку сільського господарства характеризуватимемо як велику, складну, динамічну, керуючу, цілеспрямовану систему, яка перед аграрним сектором ставить чіткі цілі та реалізовує їх, спираючись на такі принципи: принцип результативності управління інвестиційними процесами; забезпечення достовірною інформацією учасників інвестиційних процесів; ефективності використання інвестиційних ресурсів; створення сприятливого інвестиційного клімату; досягнення визначених цілей; формування продовольчої безпеки країни; зростання соціальних стандартів; зростання економіки галузі; інтеграції у міжнародний економічний простір; відновлення екології та природного ландшафту; інноваційності економічного розвитку; синергійності; контролю за реалізацією інвестиційних програм і проектів.

Враховуючи, що усі суб'єкти інвестиційної діяльності діють у сфері впливу державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства, то реалізація її цілей і завдань здійснюється саме у цій сфері за допомогою системи організаційно-фінансових механізмів і системи важелів впливу на інвестиційні процеси (рис. 1).

Побудована нами схема структурно-функціональної системи реалізації інвестиційної політики розвитку сільського господарства відповідає принципу взаємодії, ієрархічності та принципу взаємозалежності системи та середовища. Вона дає можливість оцінити обсяги інвестиційного потенціалу в аграрній галузі та ефективність його реалізації у інвестиційний продукт.

Оціночні показники окремих видів інвестиційної діяльності можуть бути критерієм визначення загальної оцінки реалізації інвестиційної політики держави, регіону, аграрного підприємства у сільському господарстві.

Не дивлячись на недоліки, можна стверджувати, що цільове програмування є дієвим інструментом державного впливу на соціально-економічний розвиток країни, або окремих її галузей і територій, в основі якого лежить сполучення таких принципів як саморегулювання та цілеспрямованість. За визначенням В. Пили та В. Абрамова програмний метод управління має такі переваги [12]: підвищує наукову і практичну обґрунтованість соціально-економічних та організаційних заходів, повніше враховує інтереси учасників програми; є зрозумілішим і прозорішим для суб'єктів господарської діяльності, створює можливості для досягнення спільних цілей, об'єднання матеріальних і фінансових ресурсів, що дає змогу скорегувати строки досягнення кінцевих цілей програми; дозволяє місцевим органам виконавчої влади і органам місцевого самоврядування разом з центральними органами державної влади спрямовувати зусилля на вирішення соціальних й економічних проблем.

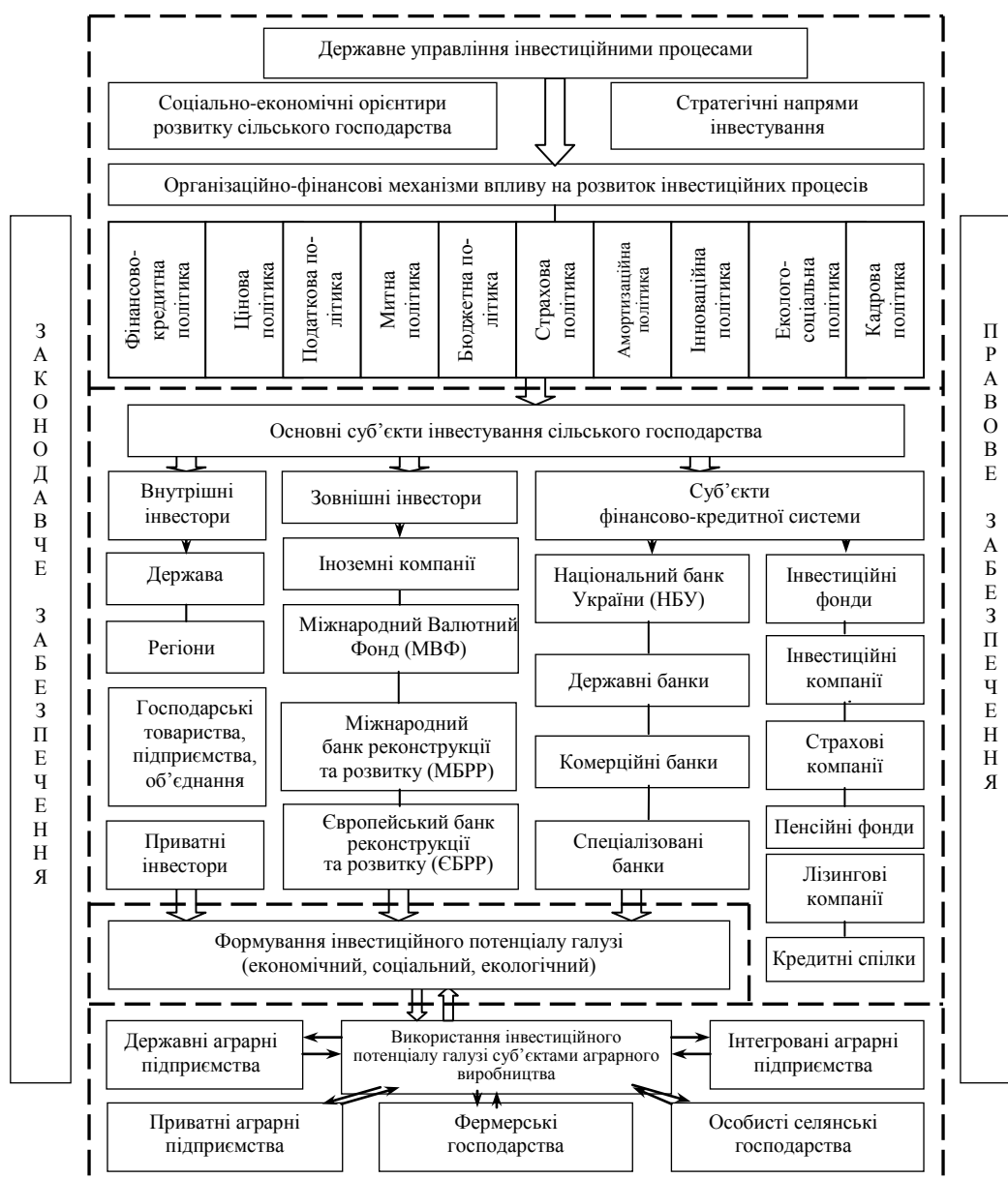

Рис. 1. Структурно-функціональна система реалізації державної інвестиційної політики регіонального розвитку сільського господарства

Джерело: формалізовано авторами.

Треба погодитись з думкою вітчизняних та іноземних учених щодо важливості застосування програмних методів управління у підвищенні ефективності

державного впливу на розвиток окремих галузей і регіонів. Крім цього, слід вважати, що реалізовувати ефективно політичні ідеї щодо інвестиційного розвитку сільськогосподарської галузі можливо лише спираючись на загальнодержавні та регіональні цільові орієнтири та узгоджені механізми досягнення політичної мети.

Розробляючи цільові програми інвестиційного забезпечення сільського господарства, держава повинна враховувати відмінність у соціально-економічному розвитку галузі в окремо взятих регіонах, які формуються під впливом таких чинників, як якісний стан природних ресурсів, кадровий, трудовий і виробничий потенціал, природні й екологічні умови розвитку сільського господарства. Крім того, необхідно передбачати можливі зміни ситуації, які можуть відбуватися під дією, наприклад, екологічних або політичних чинників, що суттєво впливатиме на реалізацію визначених стратегій. Така обставина вимагатиме внесення необхідних корективів як у самі стратегії, так і в механізми їх реалізації.

Отже, розробляючи стратегічні інвестиційні плани, необхідно враховувати вплив як внутрішніх, так і зовнішніх чинників на інвестиційні можливості держави та регіонів, що дає змогу мінімізувати їх негативні наслідки на процес реалізації інвестиційної політики у сільськогосподарській галузі. Якісно розроблена інвестиційна стратегія є основою реалізації інвестиційної політики розвитку сільського господарства. Вона, націлюючи господарників на максимальне і ефективне використання інвестиційного потенціалу, може дати відчутний поштовх розвитку аграрного виробництва, позитивно вплинути на політичний настрій сільського населення.

Висновки. Доведено, що державна інвестиційна політика розвитку сільського господарства є великою, складною, динамічною, керуючою, цілеспрямованою системою, яка ставить перед аграрною галуззю чіткі цілі та указує на шляхи їх реалізації. Як керуючу систему її можна визначити як сферу врегульованих дій, що впливає на розвиток інвестиційних процесів у сільському господарстві, скеровуючи їх у напрямі акумуляції інвестиційних ресурсів і стимулювання учасників інвестиційних процесів до вкладення капіталу у розвиток аграрної економіки.

Побудована схема структурно-функціональної системи реалізації регіональної інвестиційної політики розвитку сільського господарства відповідає принципу взаємодії, ієрархічності та принципу взаємозалежності системи й середовища. Вона дає можливість оцінити обсяги інвестиційного потенціалу в аграрній галузі та ефективність його реалізації у інвестиційний продукт (кількість і якість виробленої продукції, покращення соціальних умов проживання населення на сільських територіях, поліпшення екологічних умов господарювання, підвищення рівня привабливості інвестиційного клімату сільського господарства). Враховуючи, що структурно-функціональна система реалізації інвестиційної політики є дієвою, вона націлює учасників інвестиційного процесу на вирішення стратегічних політичних й економічних проблем.

Структурно-функціональна система реалізації цілей державної інвестиційної політики розвитку сільського господарства та принципи реалізації інвестиційної

політики дають можливість активізувати інвестиційні процеси та здійснити ціле-спрямовані трансформації інвестиційних ресурсних потенціалів у інвестиційний продукт — зростання економіки галузі, якості стандартів життєдіяльності сільського населення, поліпшення екологічної ситуації, підвищення рівня продовольчої безпеки країни.

Література

1. Березіна Л.М. Організаційно-економічні аспекти формування відносин АПК: [Монографія]. Полтава: 2012. 280с.
2. Онищенко О., Юрчишин В. Методологічний аспект порівняльної оцінки ефективності різних форм господарювання в аграрній сфері. Економіка України. Київ: 1996. №6. С. 72-80.
3. Холл А. Опыт методологии для системотехники: [Пер. с англ.]. Москва: 1975. 447с.
4. Ghandler A. *Strategy and Structure*, McGraw — Hill, Inc., 1962.
5. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: [Учебник для вузов]. Москва: 1998. 284с.
6. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. Санкт-Петербург: 1998. 559с.
7. Танклевська Н.С. Фінансова політика сталого розвитку аграрних підприємств України: теорія, методологія, практика: [Монографія]. Херсон: 2010. 376с.
8. Подвысоцкий В. Инновация как глобальное понятие. Инвестиції: практика та досвід. Київ: 2002. №24. С.12-13.
9. Долишній М., Побурко Я., Карпов В. Про рівномірність економічного розвитку України. *Регіональна економіка*. 2002. №2. С. 7-17.
10. Євдокименко В. Постіндустріальні глобальні виклики і нові алгоритми територіального управління. *Регіональна економіка*. 2001. №1. С. 22-30.
11. Тейлор С. Региональное экономическое развитие на базе программно-целевого подхода: опыт Западной Европы. *Регион: экономика и социология*. 2000. №1. С.3-36.
12. Пила В., Абрамов В. Програмно-цільовий метод управління соціально-економічним розвитком регіонів. *Економіка України*. 1998. №9. С.32-37.

References

1. Berezina, L.M. *Organizational and economic aspects of the formation of relations in agriculture*. Poltava (2012) [in Ukrainian].
2. Onyshchenko, O., Yurchyshyn, V. Methodological aspect of comparative assessment of the effectiveness of different forms of management in the agricultural sector. *Ekonomika Ukrainy*, 6, 72-80 (1996).[in Ukrainian].
3. Khol, A. *Experience in methodology for systems engineering*: Moskva (1975) [in Russia].
4. Ghandler, A.. *Strategy and Structure*, McGraw — Hill, Inc. (1962)
5. Tompson, A.A., Stryklend, A.Dzh.. *Stratehichnyy menedzhment. Yskusstvo razrabotky y realizatsyy stratehyy*: [Strategic Management. The art of developing and implementing a strategy]. Moskva (1998) [in Russia].
6. Ansoff, Y. *Novaya korporatyvnaya stratehyya* [New corporate strategy]. Sankt-Peterburh (1998)[in Russia].
7. Tanklevs'ka, N.S. *Finansova polityka staloho rozvytku ahrarnykh pidpryyemstv Ukrayiny: teoriya, metodolohiya, praktyka* [Financial policy of sustainable development of agricultural enterprises of Ukraine: theory, methodology, practice]. Kherson: (2010)[in Ukrainian].
8. Podvysotsky, V. Ynnovatsyya kak hlobal'noe ponyatyie [Innovation as a global concept] *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. Kyuyiv, 24, 12-13 (2002) [in Ukrainian].

9. Dolishniy, M., Poburko, YA., Karpov, V. Pro rivnomirnist' ekonomichnoho rozvytku Ukrainy [On the uniformity of economic development of Ukraine]. *Rehional'na ekonomika*. Kyiv, 2, 7-17 (2002) [in Ukrainian].

10. Yevdokymenko, V. Postindustrial'ni hlobal'ni vyklyky i novi alhorytmy terytorial'noho upravlinnya [Post-industrial global challenges and new algorithms of territorial management]. *Rehional'na ekonomika*. Kyiv, 1, 22-30 (2001) [in Ukrainian].

11. Teylor, S. Rehyonal'noe ékonomycheskoe razvytye na baze prohrammno-tselevoho podkhoda: opyt Zapadnoy Evropy [Regional economic development based on a program-targeted approach: the experience of Western Europe]. *Rehyon: ékonomyka y sotsyolohyya*. Moskva, 1, 3-36 (2000) [in Russian].

12. Pyla, V., Abramov, V. Prohramno-tsil'ovyy metod upravlinnya sotsial'no-ekonomichnym rozvytkom rehioniv [Program-targeted method of managing socio-economic development of regions]. *Ekonomika Ukrainy*, 9, 32-37 (1998) [in Ukrainian].

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СИСТЕМНОГО ПОДХОДА ПО РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ

Боровик Любовь Владимировна

доктор экономических наук, доцент,
доцент кафедры экономики и финансов
ГБУЗ «Херсонский государственный
аграрно-экономический университет»
ORCID 0000-0001-7200-0497

Танклевская Наталья Станиславовна

доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры экономики и финансов
ГБУЗ «Херсонский государственный
аграрно-экономический университет»
ORCID 0000-0003-2906-4051

Олейник Виктор Сергеевич

аспирант кафедры экономики и финансов
ГБУЗ «Херсонский государственный
аграрно-экономический университет»
ORCID 0000-0002-2489-0656

Аннотация. В статье обозначены принципы системного подхода к реализации политических целей и построена схема структурно-функциональной системы реализации государственной инвестиционной политики в аграрной отрасли. Эффективность реализации государственной инвестиционной политики развития сельского хозяйства зависит от многих факторов, в том числе, от принципов ее реализации, реальности определенных целей и механизмов их достижения. Системность подхода к решению этой проблемы может иметь не только теоретическое, но и практическое значение.

Определено, что основной задачей государственной инвестиционной политики развития сельского хозяйства является ее целенаправленное воздей-

ствие на совокупность, характерных для аграрной сферы факторов, прямо или косвенно определяют качество формирования аграрного инвестиционного рынка, эффективность сельскохозяйственного производства, уровень экологичности сельских территорий, социальных стандартов жителей села, рост продовольственной безопасности страны, обеспечения сырьем перерабатывающих предприятий и др.

Ключевые слова: государство; сельское хозяйство; инвестиционная политика; стратегия; инвестиционный потенциал.

THEORETICAL ASPECTS OF A SYSTEMATIC APPROACH TO THE IMPLEMENTATION OF STATE INVESTMENT POLICY IN AGRICULTURE

Liubov V. Borovik

Doctor of Economics, Associate Professor,
Department of Economic and Finance,
Kherson State Agrarian-economic University
ORCID 0000-0001-7200-0497

Nataliya S. Tanklevska

Doctor of Economics, Professor,
Department of Economic and Finance,
Kherson State Agrarian-economic University
ORCID 0000-0003-2906-4051

Liubov V. Borovik

Postgraduate Student,
Department of Economic and Finance,
Kherson State Agrarian-economic University
ORCID 0000-0002-2489-0656

Abstract. The article outlines the principles of a systematic approach to the implementation of political goals and constructs a scheme of structural and functional system of implementation of state investment policy in the agricultural sector. The effectiveness of the implementation of state investment policy for agricultural development depends on many factors, including the principles of its implementation, the reality of the outlined goals and mechanisms for achieving them. A systematic approach to solving this problem can have not only theoretical but also practical significance.

It is determined that the main task of the state investment policy of agricultural development is its purposeful impact on the set of factors characteristic of the agricultural sector, which directly or indirectly determine the quality of the agricultural investment market, efficiency of agricultural production, environmental friendliness of rural areas, social standards food security of the country, supply of raw materials to processing enterprises, etc.

From the study we conclude that the state investment policy of agricultural development is a large, complex, dynamic, managing, purposeful system that sets clear goals for the agricultural sector and indicates ways to implement them. As a management system, it can be defined as a sphere of regulated actions that affects the development of investment processes in agriculture, directing them towards the accumulation of investment resources and encouraging participants in investment processes to invest in the development of the agricultural economy.

The constructed scheme of the structural and functional system of implementation of the regional investment policy of agricultural development corresponds to the principle of interaction, hierarchy and the principle of interdependence of the system and the environment. It makes it possible to assess the amount of investment potential in the agricultural sector and the effectiveness of its implementation in the investment product.

Structural and functional system of realization of goals of state investment policy of agricultural development and principles of realization of investment policy give the chance to activate investment processes and to carry out purposeful transformations of investment resource potentials into investment product — growth of economy of branch, quality of living standards of rural population, security of the country.

Keywords: state; agriculture; investment policy; strategy; investment potential.

Стаття надійшла до редакції 7.05.2020

УДК 338.246.2

DOI 10.33111/sedu.2020.46.137.148

*Maryna O. Skoryk**

ORGANIZATION OF STATE FINANCIAL CONTROL IN ORDER TO ENSURE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract. The article explores the theoretical, methodological and applied aspects of the organization of state financial control in order to ensure sustainable economic development of Ukraine. A comprehensive model of the organization of state financial control has been formed, focused on ensuring sustainable economic development. The goals, directions, strategic and operational tasks of state financial control are determined to ensure stability, efficiency and systematic provision of budget services. Among the main tasks of reform system of state internal financial control the creation of a single legal field for development is indicated system of state internal financial control as an integral part of public administration and input relevant changes to the legislation. The relationship between public financial control and financial policy should be traced in determining the types of control. In our opinion, the division of financial policy into components is a prerequisite emergence of certain types of public financial control. In other words, each component of financial policy must have its own separate instrument, ie the type of public financial control. Coherence of financial policy components and types of control is necessary to build an effective and efficient structure of public administration bodies with a clear definition of the limits of their influence and the degree of responsibility. The necessity of institutional reform of state financial control in Ukraine is substantiated. The methodological foundations of state financial control for Ukraine are systematized based on the experience of the United States of America. A hypothesis has been put forward that the effectiveness of budgetary services at the regional (local) level is a criterion for

***Maryna O. Skoryk** —PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Economic Theory, University of the State Fiscal Service of Ukraine, ORCID 0000-0003-3291-706X, maryna_sk@ukr.net